

Premierul la UTM – întâlnirea cu noua admitere a peste 4000 de studenți

În cadrul pitoresc al Teatrului de Vară de lângă lacul din Valea Morilor, în frumoasa și însorită zi de 30 august 2003 s-a desfășurat întâlnirea profesorilor UTM, a unor persoane oficiale din conducerea republicii și a capitalei cu nou-inmatriculații studenți – număr-record de peste 4000.

întâlnirea a fost onorată de prezența Premierului RM, dl Vasile TARLEV, de altfel și el absolvent al UTM, a primarului general al capitalei, dl Serafim URECHIAN, și el absolvent al UTM, a ministrului Educației, dl Valentin BENIUC, altor persoane oficiale.

Dl Ion Bostan, rectorul UTM, academician al AȘM, a subliniat în deschiderea solemnității că tot aici, la Teatrul de Vară, acum 38 de ani, în 1965, pe 30 august, primul rector al Institutului Politehnic, cum se numea atunci UTM, academicianul **Sergiu Radăuțanu** și colegii au organizat întâlnirea cu primii 700 de studenți proaspăt înmatriculați.

Dl Ion Bostan a spus în continuare că admiterea din anul acesta înregistrează o cifră-record de peste 4000 de studenți, fapt-jalon în istoria de 39 de ani ai UTM. Suntem deci martorii unui reviriment în mentalitatea tineretului studios și rectorul a avut cuvinte călduroase de felicitare pentru acești tineri, care au făcut o alegere responsabilă de a se forma ca ingineri – cadre de care are nevoie acum țara în restructurarea sa economică. Prin activitatea inginerilor se dezvoltă capacitatea de producție a țării și totodată se creează ascendent locuri de muncă – două deziderate deosebit de importante pentru tinarul nostru stat, a mai subliniat rectorul UTM.

A luat cuvântul și dl **Vasile Tarlev**, Premierul Republicii Moldova, ca fost student și absolvent al UTM. Premierul sigur că era plin de emoții, fapt pe care l-a și declarat cu toată sinceritatea, adăugând că se mândrește cu universitatea care i-a format destinul profesional și se bucură și pentru cei peste 4000 de tineri nou-veniți la UTM – instituție didactico-tehnică de prestigiu nu numai pe plan național, dar și internațional.

Universitatea Tehnică a Moldovei, a mai spus Vasile Tarlev, se bucură de o înaltă apreciere în forurile de conducere a țării. UTM a fost acreditată cu vot unanim de Consiliul Național de Evaluare și Acreditare Academică, iar hotărârea Guvernului RM în acest sens a fost adoptată la fel în mod unanim.

UTM în 39 de ani de ființare a pregătit peste 55 mii de specialiști. Printre ei am onoarea, a spus Premierul, să fiu și eu și sper că și mii de tineri care au fost înmatriculați acum vor constitui o completare demnă a rindurilor de specialiști bine pregătiți.

Premierul a subliniat în continuare meritele UTM de a fi întocmit o concepție temeinică privind formarea continuă a cadrelor din industrie

și din învățământul tehnic, precum și instruirea postuniversitară. Guvernul înțelege că învățământul tehnic are specificul său, faptul revendicând fortificarea continuă a bazei materiale și în acest sens acordă UTM toată susținerea.

Primarul general al capitalei, dl **Serafim Urechian**, și-a exprimat și el sentimentele filiale față de Universitatea Tehnică, pe care a absolvit-o un timp în urmă, confirmând înaltul grad de performanță a specialiștilor pregătiți aici. Peste 60 de mii de agenți economici pe raza municipiului Chișinău întotdeauna primesc la lucru cu toată încrederea absolvenții UTM.

Dra **Maria Leazovețchi**, Facultatea Radioelectronică și Telecomunicații, luind cuvântul din partea studenților nou-inmatriculați, a îndemnat marea audiență tinerescă la muncă sinceră chiar de la început, de la 1 septembrie, căci suntem conștienți de faptul că prosperitatea țării rezidă în cunoștințe și munca.

A urmat mai apoi un frumos concert, prezentat de fanfara UTM, ansamblul de muzică și dansuri

populare "Tineretea" al UTM, Teatrul "Satiricus" și de cântărețul de estradă **Vitalie Danii**.

Paralel însă rectorul UTM, dl Ion Bostan, împreună cu Premierul Vasile Tarlev, însoțiți de jurnaliști, s-au deplasat la campusul UTM din sectorul Rîșcani pentru a cerceta pe teren unele probleme stringente actuale privind baza materială a universității.

Mai întâi, un nou cămin studențesc cu 450 de locuri și 66 de apartamente pentru tinerii specialiști, clădirea aflându-se în reconstrucție. Mai apoi, blocul de studii al Facultății de

precesionale, în care UTM, în particular școala științifică a dlui Ion Bostan, prof. univ. dr. hab. acad., deține întâietatea pe plan mondial. În acest context se caută legături de colaborare cu China, acțiune în care poate fi angajat și Guvernul RM.

Vizita a continuat la FCIM, unde dl Vasile Tarlev a luat cunoștință de sălile de curs ale Masteratului European, condus de dl **Teodor Șișianu**, prof. univ. dr. hab., membru-corespondent al AȘM. Premierul a apreciat inițiativa UTM de a fi instituit acum cîțiva ani, prima în republică, studiile postuniversitare prin veriga masteratului. Este un fapt foarte pozitiv că Masteratul European de la UTM s-a apropiat de institutul agenților economici din republică, pentru care pregătește cadre. Însă tocmai aici s-a legat o discuție constructivă în ceea ce privește *datoria agenților economici de a susține financiar universitățile pentru absolvenții pe care îi recrutează*. Actualmente există o nedreptate socială dureroasă: agenții economici recrutează cadre de absolvenți din universități pe gratis, deși pregătirea în facultăți a acestor tineri specialiști, timp de 4 – 5 ani, îl costă pe stat (banii contribuabililor) foarte scump. În țările Occidentului există legi care reglementează problema în felul următor: agenții economici sunt obligați să plătească proporțional în fondul universităților pentru tinerii specialiști angajați la lucru. UTM a pregătit un proiect de lege similar și dl Tarlev a conchis că în viitorul apropiat va fi analizat, redactat și înaintat către Parlamentul RM.

În holul FCIM erau etalate proiectele arhitecturale ale viitorului Complex Polifuncțional prevăzut a fi construit în comun de către două universități – UTM și USMF, în localitatea balneară

Radioelectronică și Telecomunicații, aflat și acesta în reconstrucție. Pentru ambele obiective universitatea cheltuiește sume importante, dar se cere și ajutorul statului. Un anumit ajutor va acorda Guvernul, după cum a afirmat dl Tarlev, și la construcția complexului de agrement și sport al UTM din campusul "Rîșcani".

În continuare Premierul a luat cunoștință de lucrările designerilor industriali de la FIMCM, unde decanul dl **Vasile Javgureanu** a relatat despre succesele impunătoare pe care au reușit să le obțină studenții și profesorii de aici și despre propunerea Președintelui țării, dlui **Vladimir Voronin**, privind antrenarea acestor specialiști de la UTM în elaborarea designului pentru tractorul moldovenesc la Uzina "Tracom" din Chișinău.

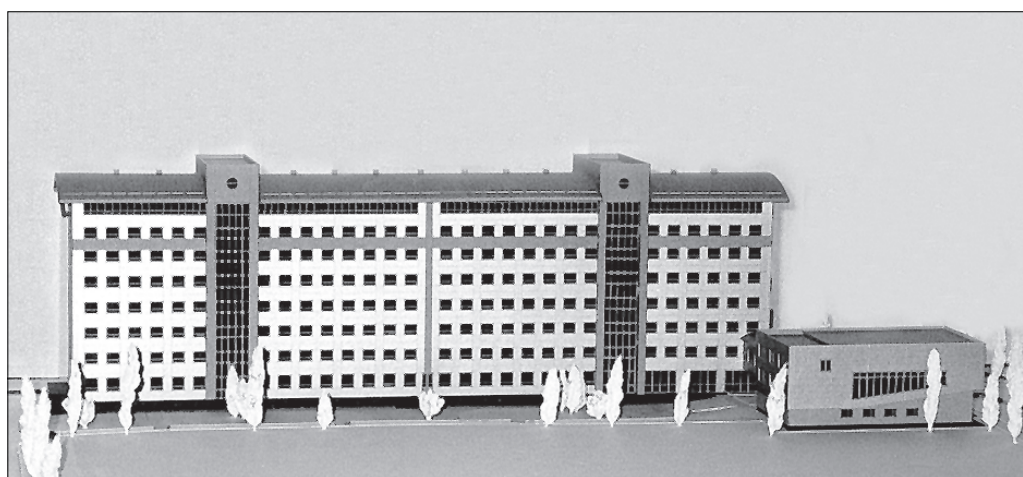
Premierului i-au fost prezentate, de asemenea, cercetările tehnice privind tema transmisiilor planetare

Vadul lui Vodă. Premierul a aprobat ideea ca atare și momentul cooperării a celor două universități.

În final, înaltul oaspete a luat cunoștință de proiectul construcției unei piscine sportive cu lungimea de 50 de metri, aptă de a servi drept bază și pentru întreceri internaționale la natație. Aici, ca și la celelalte obiective, dl Tarlev a accentuat ideea atragerii în acțiune a cit mai multor instituții interesate, avându-se în vedere diminuarea în consecință a eforturilor financiare.

Astfel, ziua programată pentru întâlnirea cu proaspăt înmatriculații mii de tineri la UTM a purtat, pe lângă amprenta sărbătorii, și pe cea a unei zile de muncă, fapt, de altfel, tonic, ce arată că noi pășim înainte cu destul optimism.

Cor. "Mes. Univ."

Centrul moldo-britanic de la UTM a înmănat diplomele primilor absolvenți

Este vorba de cursurile de reconversie profesională a militarilor trecuți în rezervă din Armata Națională a RM. "Mesager Universitar" a relatat deja despre intensele relații de colaborare între ministerele Apărării ale Republicii Moldova și Marii Britanii în scopul instituirii unui Centru de reconversie a militarilor trecuți în rezervă (vezi "Mes. Univ." din martie 2003; februarie 2003 și octombrie 2002).

Proiectul privind instruirea și adaptarea socială a militarilor, în majoritate ofițeri, a fost lansat de Marea Britanie pentru mai multe țări și, mai cu seamă, pentru statele formate după demolarea URSS, acesta vizând o perioadă de 8 ani. Proiectul rezolvă o problemă socială foarte importantă: cadrele militare trecute în rezervă

trebuie să se socializeze, dar acest lucru devine anevoios, doar specialitățile pe care ei le posedă au un caracter militar și nu civil. Cursurile de reconversie vin tocmai în ajutorul militarilor trecuți în rezervă.

Durata cursurilor este de 3,5 luni. Prima serie din două grupe academice (40 de militari) iată că a absolvit cu succes, iar solemnitățile de înmănare a diplomelor au avut loc pe 19 august, în incinta UTM.

O grupă de militari (20 de persoane) a trecut pregătirea la FCIM – domeniul sistemelor informaționale în tehnică și tehnologii. Acești militari au obținut cunoștințe și capacități în: elaborarea, implementarea și deservirea calculatoarelor și rețelelor locale și regionale (întreprinderi de stat, private, mixte, unități

comerciale, bănci), utilizarea resurselor informaționale internaționale și soluționarea problemelor aferente etc.

Cealaltă grupă (alte 20 de persoane) a trecut instruirea la FUA. Militarii au obținut aici cunoștințe și capacități în domeniul *ingineriei gospodăriilor comunale și managementului imobiliar*. Ei pot ocupa asemenea posturi, cum ar fi: manager imobiliar, specialist în exploatarea fondului locativ, manager al asociației de locatari, președinte al cooperativei de locuințe, administrator de bloc locativ etc.

La ceremonia de înmănare a diplomelor au venit și reprezentanți ai diferitelor firme, organizații, care, formând o piață a locurilor de muncă, au putut să ofere servicii adecvate. Mulți absolvenți au și acceptat un nou loc de muncă, cum s-ar spune, s-au specializat, fiind pregătiți pentru viața civilă.

Ceremonia a fost onorată de prezența Ambasadorului Marii Britanii în Republica Moldova, Excelența Sa **Bernard Whiteside**; ministrul Apărării al RM, dl **Victor Gaiciuc**, general de brigadă; reprezentantul Ministerului Apărării al Marii Britanii, coordonatorul proiectului,

dl **Jack Hemsley**, locotenent-colonel; directorul general al Agenției naționale pentru forța de muncă, dna **Nina Țurcanu**; prim-prorectorul UTM, dl **Petru Todos**, prof. univ.; decanul FUA, dl **Nistor Grozavu**, conf. dr.; decanul FCIM, dl **Victor Șonțea**, prof. univ.

În final, dl **Vitalie Scalnăi**, directorul Centrului de reconversie profesională, a organizat o conferință de presă pentru reprezentanții mijloacelor mass-media, care au găsit necesar să interpreteze noul fenomen social – reconversia militarilor trecuți în rezervă.

Marina ROMANCIUC

OCHIRE SPRE VIITOR:

INGINERUL SĂ FIE ȘI ANTREPRENOR

La început, să facem puțină filologie. Trebuie, pentru că termenul "antreprenor" nu prea a fost obișnuit pentru noi, iar acum, cu noutățile economiei de piață, intră tot mai mult în uz. Dicționarele explicative scriu: "antreprenor – întreprinzător, activ, cu inițiativă, îndrăzneț, cutezător, dinamic".

Numai că nu poți să fii om cu inițiativă, dacă nu ai cunoștințe în materie de economie de piață. Să vorbim deci despre cunoștințe, mai exact despre școală, cursuri speciale.

Pe 10 septembrie a.c., în incinta UTM, a avut loc un simpozion internațional în tema acestor cunoștințe: "Instruirea antreprenorială în învățământul ingineresc". Au participat: dl Vasile MĂMĂLIGĂ, viceministru al Economiei al RM, dna Mariana ALECSANDRI, specialist de la Fundația Soros-Moldova, dl Constantin GAINDRIC, președintele Comisiei Superioare de Atestare din RM, dl Ion TIGHINEANU, vicerector al UTM, dna dr. Bethany OBERST și dl Jones RUSSEL, specialiști în materie din SUA, dna Tatiana BATIUȘCHINA, BIZPRO-Moldova, USAID, dl Victor ȘONTEA, decanul FCIM, UTM, dna Elena CHIȘLARI, ASEM, dna Nicole STIMBERG, DAAD (Serviciul german de schimb academic), dl M. WILFRIED, specialist în educația antreprenorială din Germania, dl Nicu ROMAN, student la Universitatea Tehnică din Darmstadt, Germania, drele Mariana OȘOVCHI și Mariana CECHINA, studente la UTM.

Simpozionul a fost ocazionat și de absolvirea cursurilor opționale de antreprenorat, pe care le-au frecventat timp de jumătate de an 31 de studenți de la FCIM, în cadrul *Centrului Educațional de Antreprenorat*, instituit la UTM pe baza unui proiect finanțat de Fundația Soros-Moldova.

Astăzi în republică sunt înregistrate peste 110 mii de întreprinderi, circa 90 la sută dintre care – întreprinderi mici și mijlocii. Iată câmpul vast de activitate pentru tinerii ingineri pregătiți de UTM, dar nu numai pe latura pur inginerescă, ci și pe cea antreprenorială, deoarece acesta este acum imperativul economiei de piață.

În concurența destul de pronunțată între instituțiile de învățământ superior, a subliniat dl **Vasile Mămăligă**, viceministru al Economiei al RM, vor avea câștig de cauză acele instituții, care pot oferi o pregătire adecvată studenților, astfel ca aceștia, după absolvire, să-și poată găsi un loc de lucru satisfăcător. Adică, unghiul de vedere asupra calificării tânărului absolvent trebuie extins conform imperativelor economiei de piață. Tocmai acest aspect este bine surprins în activitatea Universității Tehnice a Moldovei, în particular și prin instituirea *Centrului Educațional de Antreprenorat*, care acum lansează prima promoție și care va continua să pregătească serii noi de studenți de la toate cele 9 facultăți ale UTM.

Inginerul cu pregătire antreprenorială își vede situația sa mult mai larg, caută mereu soluții mai eficiente, astfel ca munca sa să fie mai bine prețuită. În asemenea inginer el însuși se va lansa în business, instituind o întreprindere mică la început, apoi aceasta va crește, deoarece interesul economic al inginerului este stimulat anume de cunoștințele antreprenoriale. Societatea noastră este profund interesată în

dezvoltarea businessului mic și mijlociu, deoarece el este mai accesibil unor asemenea tineri, cum vor fi absolvenții UTM – ingineri cu pregătire antreprenorială. Businessul mic și mijlociu este promotorul ideilor economice, care apar la mulți dintre noi pentru a institui o afacere. Exemple de organizare bună a afacerilor există foarte multe în toată republica și chiar printre absolvenții UTM, astfel lărgind și numărul locurilor de lucru și veniturile la bugetul de stat. Întreprinderile mici se dezvoltă, devenind mijlocii, cu indicatori de afaceri deja mult mai impresionanți.

Cu certitudine, tinerii ingineri cu pregătire antreprenorială au abilități evidente în privința dezvoltării businessului mic și mijlociu, spre binele țării noastre.

Spiritul antreprenorial trebuie să intre în mentalitatea noastră. Centrul Educațional de Antreprenori de la UTM vine să acționeze și în acest sens. Celor 31 de studenți-cursanți ai Centrului Educațional de Antreprenorat li s-au înmănat certificatele respective în atmosfera deosebită a simpozionului.

Leo LEON

Profesorul American Joseph Malina la UTM

Între Universitatea Tehnică din Moldova și Universitatea din Texas, SUA, or. Austin (se pronunță Ostin) s-a stabilit un fir de colaborare destul de fructuoasă. Și acesta se deapănă, mai cu seamă, prin efortul dlui **Dumitru Ungureanu**, prorector al UTM, specialist în tratarea și epurarea apelor uzate, precum și a dlui **Joseph Malina**, prof. univ. la Universitatea Texas, specialist și dânsul în epurarea apelor.

Gazeta noastră „Mesager Universitar” în nr.7 (43) din mai 2002, în articolul „Prorectorul UTM la Texas” relatează despre un proiect al Fundației Americane CRDF (“Civilian Research and Development

Foundation”) cu tema „Epurarea apelor uzate de la fabricile de vinuri din Republica Moldova”. Acest proiect este coordonat de Departamentul de Inginerie Ambientală de la Universitatea din or. Austin, iar coordonatorul din partea SUA este tocmai dl profesor Joseph Malina.

Recent profesorul american a sosit iarăși în Moldova (pentru a treia oară) și, alături de colegul său de la UTM, dl Ungureanu, a efectuat în continuare multe lucrări în cadrul proiectului „Epurarea apelor uzate de la fabricile de vinuri din Republica Moldova”.

Ambii profesori-american și moldovean – când în Moldova, când în America, lucrează intens la găsirea tehnologiilor celor mai avansate de transformare a deșeurilor în așa-numita „energie verde”, inclusiv, se înțelege, și de epurare a apelor pentru a le reda mai apoi curate naturii.

De remarcat că cercetătorii acestui proiect sunt de specialitate și ecologi, și ingineri. Aceasta pentru că e puțin să constăți poluarea, mai trebuie să propui o soluție tehnico-ingenerească de rezolvare a problemei.

În Moldova ecologii, în majoritatea lor chimiști sau biologi, cercetează profund faptul poluării, dar, neavând pregătire inginerască, nu pot propune tehnologii. Iată că prin acest proiect UTM și Universitatea americană din or. Austin încearcă să depășească acest handicap, și nu fără succes.

În proiectul dat este antrenată și USM, și Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Organizării Teritoriului din Republica Moldova, așa că se adună forțe destule pentru ca într-un viitor nu prea îndepărtat să facem un bilanț cu multe plusuri.

Cor. „Mes. Univ.”

Pornind de la considerentele importanței deosebite ce trebuie acordate compartimentului educativ în cadrul universității, redacția „Mesagerului Universitar” intenționează să publice cu o anumită constanță materiale în ajutorul îndrumătorului de grupă cu caracter Publicăm în continuare „Sarcinile îndrumătorilor de grupă” – material de recomandare.

Sarcinile îndrumătorilor de grupă

a) în domeniul instruirii:

- a îndruma studenții și a le alina deprinderea de a-și planifica și organiza munca sistematică de studiere a obiectelor planului de învățământ, de a lucra cu literatura, a conspecta etc.;

- evidența respectării de către studenți a disciplinei de studii: frecventarea orelor, executarea lucrărilor de laborator, a lucrărilor individuale în termenele stabilite;

- controlul și evidența reușitei studenților pe parcursul semestrelor (atestări, colocvii, examene);

b) în domeniul educației propriuzise:

- educarea studenților în spiritul îndeplinirii conștiințioase a obligațiilor ce le revin;

- educarea devotamentului față de țară, al respectului față de valorile culturale și spirituale naționale și universale;

- cultivarea respectului pentru drepturile și libertățile omului, indiferent de naționalitate, proveniență socială, credință etc.;

- pregătirea studenților pentru a-și asuma responsabilitățile vieții într-o societate liberă, în spiritul înțelegerii, păcii, toleranței, egalității și prieteniei între popoare și grupurile etnice, naționale și religioase;

- cultivarea sentimentului responsabilității față de mediul înconjurător, formarea conștiinței ecologice;

- formarea sentimentului necesității de practicare a educației fizice, de menținere a unei pregătiri fizice multilaterale;

- educarea estetică, a simțului de frumos, de înaltă moralitate.

Cititorul știe că în numărul din iulie 2002 „Mesager Universitar” informa despre examinarea la distanță prin mijlocirea videotelefoniei a tezei de licență a studentului Facultății de Energetică, **Ghenadie Bulat**. Studentul se afla la Zurich (Elveția), iar Comisia de Stat de Examinare se afla la Chișinău, în sala de teleconferințe a „Moldtelecom”-ului.

Era o premieră a învățământului la distanță. Ei bine, în iunie a.c. s-a produs un eveniment didactic similar. Studentele noastre de la UTM, Filiera Francofonă „Technologies alimentaires”, dra **Dana Patlataia** și dra **Tatiana Popa**, aflate în orașul francez Souillac, regiunea Kahor, își

DI **Boris Gșina**, președintele Comisiei de Stat de Examinare, director pentru știința la Institutul Național al Viei și Vinului, dr. hab., membru-corespondent al AȘM, a apreciat că un asemenea „Ghid” va reprezenta modelul de organizare a serviciilor în alimentația publică în R. Moldova la nivelul standardelor europene de calitate ISO-9000 și va contribui la afirmarea turismului rural în RM.

DI **Petru Todos**, prim-prorector al UTM, a opinat că asemenea *examene* la distanță se vor dezvolta în viitor spre *învățământul la distanță* în toată legea în R. Moldova, inclusiv, se înțelege, la UTM.

FRANȚA - UTM: EXAMEN LA DISTANȚĂ

susțineau în fața Comisiei de Stat de Examinare, care se afla în aceeași sală de teleconferințe a „Moldtelecom”-ului din Chișinău, proiectul de diplomă „*Ghid de igienă în alimentația publică pe exemplul restaurantului „La vieille auberge” din Souillac*”. Studentele s-au aflat acolo timp de un an, la un stagiul de scriere a tezei de licență.

Studentele despre care am relatat au fost apreciate cu notă înaltă, astfel că acum ele au diplomă de licență a UTM. Însă ele rămân în continuare în Franța, unde vor urma masteratul (DESS – Diplome d’etudes superieures specialis e) la Universitatea din or. Angers.

Pentru soluționarea acestor sarcini, îndrumătorul de grupă trebuie să utilizeze diferite forme și metode: referate, discuții, informații politice, adunări de grupă, întâlniri cu veteranii UTM, conducătorii de producție, cu savanți și artiști, poezi și scriitori, diferite excursii, vizitarea teatrelor, concertelor, expozițiilor, precum și atragerea studenților în cercuri de activitate artistică, secții sportive ș. a.

Este de datoria îndrumătorului să creeze și ulterior să ajute în activitatea sa activul grupei.

Îndrumătorul de grupă elaborează anual un plan de activitate care se aprobă la ședința catedrei de profil.

De la bun început, îndrumătorul aduce la cunoștința grupei structura și organizarea procesului de studii la UTM, statutul (Carta universitară a UTM), drepturile și obligațiile studenților.

Este de datoria îndrumătorului de grupă:

- să prevadă ca orice manifestare de comportament nedemn să nu fie lăsată fără atenție;

- să organizeze întâlniri cu colaboratorii bibliotecii, să susțină diferite dispute;

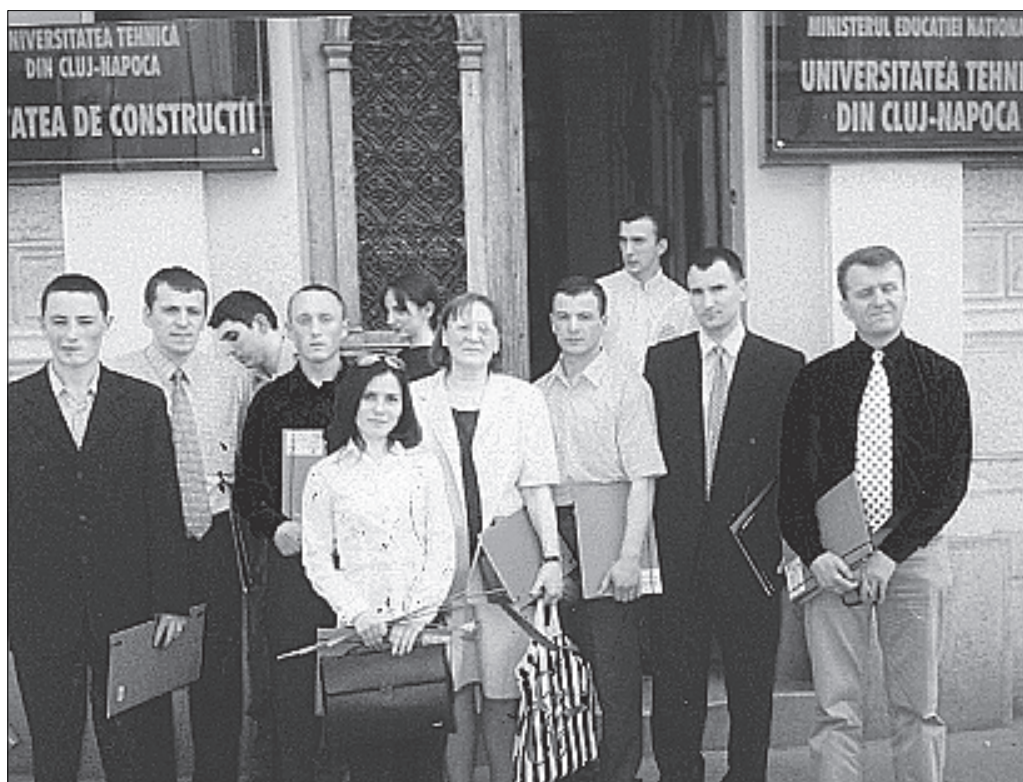
- să asigure legătura cu părinții și organizațiile-sponsori ai studiilor;

- să ia cunoștință de condițiile de trai, ale vieții cotidiene, să viziteze studenții la cămin și să-i ajute a-și aranja viața și condițiile de trai și de muncă;

- să reveleze aptitudinile și capacitățile fiecărui student pentru a-i ajuta să-și determine eventualele ocupații în timpul liber.

Îndrumătorul de grupă își poate face un registru pe care să-l completeze cu informațiile necesare sau utilizează *Agenda îndrumătorului de grupă academică*.

STUDENȚII DRUMARI ȘI PODARI LA CONFERINȚE INTERNAȚIONALE

Al doilea an consecutiv cei mai buni studenți ai specialității Cși Ferate, Drumuri și Poduri, Facultatea Urbanism și Arhitectură, UTM, participă la **Sesiunea de Comunicări Științifice a Studenților Drumari**, care are loc anual la **Universitatea Tehnică de Construcții din Cluj-Napoca, România**.

În acest an delegația catedrei a prezentat trei lucrări:

1. „Starea tehnică a podurilor din Republica Moldova și aspecte privind cercetarea lor” – st. gr. CFDP- 991 **Sergiu Știrbu**, st. gr. CFDP – 981 **Vladimir Borodin**, îndrumători - lector superior **Sergiu Bejan**, conf. dr. ing. **Boris Cutco**.

2. „Optimizarea efectuării expertizei podurilor utilizând calculatorul” - st. gr. CFDP- 991 **Ion Cociorva**, îndrumător dr. ing. **Nicolae Malcoci**.

3. „Influența schemei de organizare a circulației asupra securității circulației rutiere” - st. gr. CFDP- 991 **Olesea Mamaliga**, îndrumător - ing. **Ilie Bricicaru**, dr. ing. **Nicolae Malcoci**.

Lucrările au fost apreciate ca fiind executate la un înalt nivel științific, iar lucrarea studentului **Ion Cociorva** a fost distinsă cu diploma de gradul II.

Exprimăm sincere mulțumiri administrației FUA și Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor al RM, care au contribuit la deplasarea în România a acestui grup de studenți și profesori.

Faptul că se obțin rezultate importante la aceste simpozioane internaționale dă dovadă că la Catedra CFDP există un contingent de cadre didactice tinere și studenți care aduc bune foloase UTM.

Sergiu BEJAN,
lector superior la Catedra CFDP

Inainte-mergătorii

BURSE DE MERIT

Și în anul acesta cei mai buni studenți de la instituțiile de învățământ superior din republică au fost distinși cu premii bănești în cadrul concursului "Burse de merit - 2003". Concursul a fost organizat sub egida Consiliului Rectorilor din Republica Moldova, cu suportul Fundației Soros-Moldova și Moldova Agroindbank.

Concursul a vizat studenții anilor III - IV (din ciclul de studii de 4 ani) și IV - VI (din ciclul de studii de 5 sau 6 ani). Condiția principală pentru a obține o Bursă de Merit a

fost, desigur, reușita exemplară la studii. În ceea ce privește UTM, media notelor pentru toți anii de studii s-a cerut a fi nu mai mică de "8,5".

În concursul - 2003 7 studenți de la UTM au reușit să obțină Burse de Merit de gradul III cu valoarea de 2900 de lei fiecare. Ne bucurăm cu toții de succesele înainte-mergătorilor noștri și îi indemnăm și pe ceilalți să le urmeze exemplul.

Așadar, laureați ai "Programului Burse de Merit - 2003" din partea UTM au devenit următorii studenți:

Violeta SALOGUB
FCIM

Olga ȘAGANOVȘCHI
FCIM

Viorica LEAH
FCIM

Ion DESEATNICOV
FTMIA

Veaceslav BALTEANCO
FCIIM

Ion NICHITA
FIMM

Roman KOZLOVSKI
FUA

GRUPELE STELEI BALAN

Lidia Chicu este monitorul altei grupe din anul II - "Modelarea și Tehnologia Confecțiilor din Tesături". În grupă sunt 15 fete și un băiat. Atmosfera și aici este foarte bună, favorizând viața studențească în ansamblu, dar, în primul rând, desigur, succesele la carte. Sărguința și curiozitatea cunoașterii - iată dictonul grupei. Studenții sunt buni prieteni cu biblioteca, iar frecvența la ore e ceva sfânt. Profesorii știu să le însușească dorința de a învăța: dna Stela Balan, care este și diriginta grupei, dna Siroș (Studiul materialelor), dna Leahu (Desenul artistic), dra Oxana Mihaliuc (Desenul artistic), dna Tutunaru, dl Panici și dl Leahu (Matematica), dna Ruban (Grafica inginerescă), dna Alina Gaitur (Limba franceză), dl decan Constantin Spănu (Teoria compoziției).

Studenta Victoria Țambal spune că grupa e atât de cimentată, încât pare un organism întregit. Se susțin unul pe altul și succesele la studii curg neîncetat. Spre exemplu, Lidia Chicu îi ajută pe colegi la proiectare, materie pe care o cunoaște mai bine, iar ei o susțin la grafica inginerescă. Anișoara Beșliu se descurcă de minune la tehnologia confecțiilor, ea a absolvit anterior școala profesională și este mai bine informată. Studenții sunt mulțumiți de calitatea înaltă pe care o prestează toți profesorii în predare, la lucrările practice, fapt ce ridică tot mai sus imaginea facultății, a UTM în ansamblu.

Maria Munteanu, Rodica Băluță, Ana Șerbul, Svetlana Donoagă și alte studente au subliniat importanța orelor educative, unde, împreună cu îndrumătorul, dna profesoară Stela Balan, se discută mai intim asupra diferitelor probleme ce apar în viața fetelor.

Veronica Tcaciuc a făcut cândva teatru. A povestit despre acest aspect original al intereselor tineretului. A fost o actriță, cum se spune, de casă, a jucat într-un teatru de amatori, dar, oricum, a avut o bună experiență în autodezvăluirea propriului eu (ne cunoaștem noi oare eu-l propriu, până nu-l încercăm în diferite situații?).

Cu toții am ascultat-o cu mare interes. A căta oară, poate, repetăm cam aceleași lucruri despre solidaritatea în grupele academice, despre rolul hotărâtor al îndrumătorului de grupă etc., dar e o repetare care formează acel fond tonic general pe care se proiectează chipul tânărului specialist-inginer, atât de așteptat, deci atât de necesar acum societății noastre în devenire nouă.

Leo LEON

Prima promoție în Tehnologii poligrafice

Evoluția perpetuă a societății și extinderea necesităților pieței etalează prioritățile tehnologiilor industriei ușoare. Or, în condițiile ritmurilor vertiginoase ale vieții noastre, când tehnologiile avansate sporesc capacitatea de competitivitate a produselor industriale, tehnologiile poligrafice se dezvoltă și se extind rapid.

Acest fapt a condiționat necesitatea fondării în republică a unei școli superioare în domeniul tehnologiilor poligrafice cu scopul instruirii specialiștilor

de o înaltă calificare, capabili să activeze în domeniile tehnologiilor de imprimare poligrafică, proceselor editoriale, tehnologiilor postpress, marketingului și managementului în industria poligrafică.

În acest an Facultatea Industria Ușoară, catedra

Bazele Designului și Creației Tehnice a promovat prima generație de ingineri în Tehnologii poligrafice. Sunt primii 10 absolvenți ai specialității „Tehnologii poligrafice”, profilul „Tehnologia industriei ușoare”, care au susținut cu succes examenul de licență și sunt deja, aproape toți, angajați în câmpul muncii. Aceasta - grație aspirațiilor de a cunoaște și a deprinde facultățile profesionale, precum și a eforturilor mari depuse de ei în acest sens pe parcursul anilor de studii. Și desigur, nu în ultima instanță, - grație abnegației profesorilor ce i-au călăuzit cu multă dragoste și inteligență pe parcursul studiilor. Aici este necesară menționarea activității lectorilor superiori Natalia Marcenco și Lilia Covali, care, paralel cu lucrul de bază în cadrul întreprinderilor poligrafice, au găsit timp și forțe pentru a elabora cursuri și a duce orele de specialitate la un nivel înalt.

Fezabilitatea studiilor a fost asigurată și de întreprinderile poligrafice din Chișinău: Combinatul poligrafic; Tipografia „Amprinta Foil”; Editurile „Știință” și „Universul”; întreprinderile poligrafice „Financial Papers Plus”, „SANIN”, „Paco Plast Service”; Tipografia centrală etc., în cadrul cărora s-au desfășurat unele din activitățile practice. Acest fapt a contribuit la calitatea instruirii profesionale a tinerilor, în particular, la formarea cunoștințelor fundamentale și deprinderilor practice în domeniul tehnologiilor poligrafice, a capacităților de analiză și aptitudinilor de operare efectivă cu indicii și metodele proiectării tehnologice în soluționarea problemelor de producție.

E.Musteață, V.Scobioală,
lectori la catedra B.D.C.T.

Teza condusă de UTM și INSA, Franța

Dra Liliana JUC, licențiată în ecologie, a avut drept temă a proiectului de diplomă "Evaluarea impactului asupra mediului înconjurător a emisiilor gazoase (biogaze), emisii de la rampe de depozitare controlată a reziduurilor menajere, emisii urbane sau industriale". Proiectul a fost efectuat la Institutul Național de Științe Aplicate (INSA) din Lyon, Franța, unde studenta noastră a făcut un an de studii și câteva stagii de perfecționare pe baza acordului de colaborare între UTM și INSA. Conducători ai proiectului au fost, din partea INSA – dl Jean CARRÉ, prof. univ., iar din partea UTM – dl Dumitru UNGUREANU, conf. dr.

problema nu se studia, erau normative privitoare la compușii organici volatili.

Licențiată Liliana Juc a avut două susțineri ale proiectului său: prima – în Franța, la Lyon, iar a doua – la UTM. De altfel, ambele susțineri au decurs în limba franceză, pe care licențiată, desigur, o cunoaște la perfecție.

Precum se vede, Liliana Juc se afla pe o poziție foarte avansată a cercetărilor, deoarece abia acum se dezvoltă acest sector chiar și în Franța. Împătimită de cercetarea științifică, tânăra licențiată va urma, precum se vede, studii postuniversitare, iar tema proiectului de diplomă va fi neapărat continuată, astfel că pe viitor noi încă vom auzi nu o dată despre succesele cercetătoarei Liliana Juc. Să aibă parte de asemenea succese!

Cor. "Mes. Univ."

Licențiată a cercetat un aspect nou al emisiilor compușilor organici volatili, care se conțin în biogaze la rampe de depozitare controlată a reziduurilor menajere. Aceste emisii până acum erau neglijabile, pentru că se credea că emisiile produse la arderea biogazului ar fi inerte. S-a constatat însă că în concentrații foarte însemnate se conțin compuși organici volatili, care devin foarte nocivi, chiar cancerigeni. Toate acestea nu se cunoșteau până acum, pentru că

ECHIPELE SANITARE LA ÎNTRECERI

Pe 30 mai a.c., 24 de studenți (bșieți și fete) de la anul II, FTMIA, echipați în uniforme de salvatori pentru cazuri de calamități (cutremur, incendiu, inundații etc.) au ieșit la o întrecere cu echipele altor universități din sectorul Râșcani, Chișinău.

Evenimentul s-a produs în pădurea din strada Dimo, pe malul pitorescului lac nr. 2 din lanțul celorlalte patru. Echipa UTM, condusă de comandantul Alexandru Danilov, student, era supravegheată și îndrumată de dl Nicolae Petrică, general, șeful Catedrei Militare a UTM, dl Mihai Nacu, medic-șef al profilactoriului UTM, și dna Nina Socolov, specialist pentru protecția civilă în cadrul UTM. La înzestrarea și instruirea echipei sanitare a contribuit și dl Mihai Livcutnic, prodecan pentru problemele gospodărești la FTMIA.

Echipa se compune din 4 subgrupe, fiecare având patru membri cu funcții specifice pentru salvarea rapidă a răniților în caz de calamitate. Echipa UTM, alături de echipele ASEM și UASM, s-a prezentat bine. Echipamentele au fost bine completate: uniforme cu numere vizibile și brasarde cu "Crucea Roșie" la mâneci, brancarde, măști simple, măști-antigaz, pansamente, medicamente de prim-ajutor etc.

La comenzile specialiștilor în situații excepționale studenții UTM au susținut examenul îmbrăcării măștilor-antigaz în numărul de secunde prevăzut, să desfășoare rapid brancardele și să aplice atele la piciorul sau mâna fracturată a rănitului etc.

Cu deplină satisfacție trebuie să subliniem că echipa sanitară a UTM s-a achitat de misiunea sa în întrecerile date, care, de fapt, au constituit o trecere în revistă a nivelului lor de pregătire. Sigur că s-au depistat și anumite lacune, care urmează a fi lichidate fără întârziere, astfel ca în orice moment, ca la militarie, echipa sanitară pentru situații excepționale a UTM să fie gata la datorie.

Cor. "Mes. Univ."

MÂNĂ ÎN MÂNĂ CU "MOLDOVA-GAZ"

Multe lucruri trebuiesc corectate, regândite, căci doar s-a demolat un întreg mod de viață și se clădește altul. Faptul se referă sigur că și la noua economie, în stare de reconstrucție la noi. Iar în cazul Catedrei "Asigurări cu Căldură și Gaze. Ventilație" (ACGV) din cadrul FUA, care pregătește tineri ingineri și pentru ramura "gazului" în R. Moldova, s-a dovedit foarte necesară colaborarea cu producția, la concret, cu impunătoarea Întreprindere "Moldova-Gaz".

Se știe că există anumite norme de consum pentru gaze, calculate pe baza anumitor criterii. Aceste norme de consum condiționează formatul rețelelor de țevi, presiune înaltă și medie. În republica noastră aceste rețele au fost proiectate pe timpul statului sovietic, adică atunci când existau alte norme de consum, alte prețuri la gaze și deci debitele respective erau pe măsură. Cu demolarea vechiului stat sovietic, evident, s-au schimbat și unele condiții în acest sens. Pe de altă parte, în sistemul economic al gazelor cu timpul au nimerit cadre cu o pregătire teoretică insuficientă, acestea efectuând calcule adesea nesatisfăcător de justificate sub aspect tehnic, pentru rețelele de gaze actuale.

Dl Valentin Tonu, care este și conferențiar la Catedra ACGV, și angajat la "Moldova-Gaz", a condus 7 proiecte de diplomă, ai căror autori, absolvenți ai catedrei amintite, au cercetat pe teren rețelele de gaze în diferite localități din partea centru-nord a Moldovei și pe baza consumului real au încercat să propună, argumentând din punct de vedere științific, proiectele proprii de rețele, mult mai justificate.

Absolvenții Alexandru Tcaci, Constantin Draguțan, Roman Kozlovski, Carolina Cebotari, Oleg Ceapă, Sergiu Cotorobai, Andrei Lozan au colectat datele concrete la consumul de gaze și pe baza lor au încercat să recalculze și să proiecteze rețelele de gaze în

localitățile și sectoarele Ocnița, Bălți, Florești, Strășeni, Criuleni, Ialoveni și Rezina.

Rezultatele au arătat că diferența consumurilor de gaze în prezent, comparativ cu timpul sovietic, variază de la 18 până la 32 la sută. De aceea, a spus dl Valentin Tonu, aceste cercetări ale autorilor-studenți în proiectele lor de diplomă pot constitui drept bază a unei lucrări științifice mai ample, care va argumenta un nou normativ pentru consumul de gaze în Moldova la ora actuală.

Toți cei 7 absolvenți care au lucrat la proiectele cu această temă comună au dat dovadă de cunoștințe tehnice profunde în domeniu, au demonstrat și o bună pregătire economică, calculând și costurile rețelelor propuse.

Proiectele lor de rețele au fost net superioare ca argumentare inginerescă,

față de rețelele reale. Absolvenții au studiat minuțios documentația în domeniu, precum relieful, solurile sectoarelor respective pentru a trasa rețelele proiectate. Nu au scăpat din vedere nici aspectele ecologice. Cu alte cuvinte, absolvenții specialității "Alimentări cu Căldură și Gaze. Ventilație" sunt bine formați ca ingineri și ca manageri în domeniu. Dl Constantin Țuleanu, șeful catedrei "Alimentări cu Căldură și Gaze. Ventilație", a subliniat că absolvenții acestei specialități se încadrează în una dintre cele mai importante ramuri ale economiei naționale. Catedra este conștientă de acest aspect și își mobilizează permanent toată energia spre realizarea așteptărilor.

Cor. "Mes. Univ."

Iuliana din România a studiat la FUA

Iuliana Neamțu e o tânără din România, regiunea Iașilor. A absolvit anul acesta specialitatea "Alimentări cu Căldură și Gaze. Ventilație" (ACGV) din cadrul Facultății de Urbanism și Arhitectură, UTM. Proiectul de diplomă pe care l-a susținut foarte bine în fața Comisiei de Stat s-a numit "Alimentarea cu gaze a or. Hârlău și proiectarea unei instalații cu biogaz".

Dl Constantin Țuleanu, șeful Catedrei ACGV, a menționat că UTM pregătește cadre pentru diferite țări, inclusiv pentru România, în baza anumitor convenții interguvernamentale. În acest cadru și-a făcut studiile timp de patru ani, cu susținerea licenței la specialitatea "Alimentări cu Căldură și Gaze. Ventilație", și dra Iuliana Neamțu din România.

Pe de altă parte, și studenții de la UTM efectuează diferite practici în România, susțin proiecte de licență în această țară.

Cor. "Mes. Univ."

Portul popular

Ne-am obișnuit să privim spre instituțiile tehnice ca la un domeniu al austerității matematice. Un loc aparte, de suflet, îl constituie derularea manifestărilor culturale, organizate de Biblioteca UTM, unde gândirea studenților putem s-o orientăm și spre sfera culturii și artei.

Un exemplu elocvent este și seminarul-expoziție "Portul popular", desfășurat câtva timp în urmă, având-o ca invitat pe dna **Maria Ciocanu**, șef secție "Etnografie" a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. Manifestarea a fost organizată de Biblioteca-filială a FIU, în colaborare cu **Olga Cernev**, șef serviciu "Beletristica", cu **Elena Musteață**, șef Catedră "Design vestimentar", UTM.

O notă aparte a constituit-o expunerea materialelor din fondul muzeului, colectate din localitățile Republicii Moldova, din diferite perioade istorice.

Cercetările etnografice ale costumului național au elucidat importante aspecte ale culturii, evoluția necesităților și gusturilor artistice, condiționate de anumiți factori sociali, relații culturale și tradiții etnice existente. Strămoșii îl purtau cu demnitate, calitate care nu se investește în haină, ci în însemnele nobleței.

Costumul popular e compus din următoarele piese: cămașă, ie, poale, maramă, cărpă, ștergar, catrință, brâu, pestelcă etc. (pentru femei) sau din: cămașă, bondiță, nădragi, țări, cojoc, brâu, opinci etc. (pentru bărbați). Unele dintre aceste piese au fost cercetate minuțios de către studentele grupelor DV-023, DV-012, MTCT-023.

Aceste splendide izvoare le-au demonstrat că portul popular este oglinda spiritualității și a unei estetici trainic zidite, a cărei măiestrie este uluitoare.

Lilia SAJIN,
șefa bibliotecii FIU, UTM

FORMAREA CONTINUĂ LA DISTANȚĂ – VERITABILĂ OPORTUNITATE

Uniunea Europeană a acceptat în luna martie 2002 proiectul **TEMPUS IB-JEP 22080-2001** „Crearea rețelei naționale de formare continuă multidisciplinară” pe un termen de 2 ani, având ca obiectiv implementarea rețelei naționale informatizate și formarea formatorilor cu studierea aprofundată în limba franceză.

Universitatea Tehnică a Moldovei, în calitate de partener și beneficiar al proiectului TEMPUS, în colaborare cu Centrul de Studii Superioare în domeniul Mecanicii (C.E.S. MECA), Institutul Național de Inginerie (ENISE) din Saint-Etienne, Franța, și Universitatea din Portsmouth, Marea Britanie, au organizat, în conformitate cu prevederile proiectului, în perioada 1 – 19 iulie 2003, la ENISE, un stagiu pedagogic de formare continuă la distanță cu utilizarea echipamentului și tehnologiilor moderne de instruire la distanță.

Participarea activă la stagiul pedagogic a 24 de formatori din rândul conducătorilor de întreprinderi și specialiștilor din sectorul real al economiei naționale, precum și al profesorilor instituțiilor de învățământ din Chișinău, Bălți, Cahul, Hâncești s-a datorat și faptul că, în conformitate cu cerințele proiectului, viitorii formatori au studiat timp de 6 luni la U.T.M. limba franceză, atingând la finele cursurilor nivelul de comunicare.

De remarcat aspectele relevante ale stagiului:

- formarea specializată a formatorilor pentru instruirea la distanță;
- achiziționarea cunoștințelor diverselor instituții de învățământ, organizații și întreprinderi din Franța referitoare la sistemul de formare continuă;
- crearea aptitudinilor pentru elaborarea conținutului modulelor de formare continuă la distanță;
- organizarea sistemului de formare continuă la distanță;
- experiența în domeniul formării continue la distanță a Conservatorului Național de Arte și Meserii (CNAM) din Franța;
- formarea continuă prin alternanța muncii cu instruirea;
- legislația franceză cu privire la formarea continuă;
- tendința naturală a partenerilor proiectului spre amplificarea cooperării ulterioare cu U.T.M. și cu alte instituții din republică.

Prodigiousul proiect prevede și dotarea logistică a rețelei naționale cu echipament și programe de operare, elaborate de Institutul Superior de Inginerie din Nancy, în valoare de 24 de mii de Euro. Actualmente se efectuează instalarea echipamentului la Centrul rețelei de la U.T.M., cât și la cele 3 filiere ale rețelei naționale de formare continuă la distanță: Universitatea de Stat din Cahul, Colegiul Politehnic din Bălți și Colegiul de Construcții din Hâncești.

Competențele achiziționate de către stagiarilor moldavi includ și domeniul funcționării programelor computerizate **PLEY@DE** și **PHEDRE**, ce permit studiul la distanță în linie, oferind servicii accesibile prin intermediul calculatorului și video - conferințelor, practicând dialogul direct între profesor și stagiar, efectuarea controlului continuu al lucrărilor individuale și al testelor, consultații individuale și în grup.

Aprecierea reușitei actualului stagiu este în funcție de capacitatea de a răspunde imperativului continuității proiectului în curs, un criteriu, de altfel, pe care Uniunea Europeană îl aplică tuturor proiectelor pe care le derulează și se va reflecta în anii următori prin realizarea de către formatori a conținutului modulelor de formare continuă. În anul 2004 formatorii vor elabora și realiza 6 module ce țin de domeniile prioritate pentru economia națională: sistemul calității, managementul, marketingul, mentenanța industrială, protecția muncii și informatica.

Evident că potențialul uman și capacitatea de adaptare la noile tehnologii de predare în formarea continuă la distanță vor contribui esențial la implementarea dezideratului de a forma formatori dotați cu cunoștințe care vor ameliora în permanență condițiile muncii și ale producției. Un exemplu elocvent în acest sens îl constituie participarea la stagiul a dnei **Alexandra Can**, director general al S.A. ARTIMA. Dna Can a imprimat un nou suflu în abordarea unui larg spectru de probleme privind formarea continuă la întreprinderi.

Sistemul actual de formare continuă în Republica Moldova necesită profunde modificări în vederea alinierii la arhitectura europeană de formare continuă. Accentul urmează să fie pus pe reforma instruirii prin formarea continuă care ar stimula motivația atât a organizațiilor, cât și a salariaților pentru perfecționarea competențelor profesionale.

Valentin AMARIEI, prorector U.T.M.,
responsabil de proiect, conf. univ., dr.
Veronica LEVCENCO, redactor programe
francofone, CPRC, U.T.M.

PROGRAMUL – DAAD: CE, UNDE, CUM, ȘI CÂND INFORMAȚII ȘI FORMULARE DE SOLICITARE

BURSE PENTRU ABSOLVENȚI

BURSE DE CERCETARE pentru doctoranzi și tineri savanți	Proiecte de cercetare sau de perfecționare (de asemenea doctorat) Durata: 1 – 10 luni (poate fi prelungită în cazul doctoratului în Germania) Limita de vârstă: 32 ani la momentul începerii studiilor
PROGRAM SPECIAL "Bursa DAAD-Leibniz" pentru doctoranzi și postdoctoranzi	Proiecte de cercetare sau de perfecționare în cadrul unui "Institut Leibniz" Durata: 12 luni (poate fi prelungită până la 36 luni) Solicitățile se vor face la Ambasada conform termenelor anunțate pe site-ul www.daad.de
BURSE DE STUDII pentru absolvenții tuturor facultăților	Studii de calificare sau de masterat Durata: 10 – 24 luni (cerințe suplimentare sînt înaintate pentru domeniile de specialitate: artă plastică, design, film și muzică) Limita de vârstă: 32 ani la momentul începerii studiilor
PROGRAM SPECIAL "Journalisten International" pentru jurnaliști cu experiență profesională	Perfecționare la Colegiul de Jurnalism Durata: 3 luni Este obligatorie cunoașterea bună a limbii germane Solicitățile se fac direct la reprezentanța DAAD din Moscova: DAAD, Außenstelle Moskau Programm „Journalisten International“ Leninskij Prospekt 95 a, 117313 Moskau, Russland Tel.: +7 095 132 2429, Fax: +7 095 132 4988, daad@col.ru

BURSE PENTRU SAVANȚI

STAGII DE CERCETARE für pentru savanți și profesorii instituțiilor superioare de învățământ	Proiecte de cercetare Durata: 1 – 3 luni (cerințe suplimentare sînt înaintate pentru domeniile de specialitate: artă plastică, design și film) Solicitățile se vor depune la Ambasada Germană pînă pe: 31.12.2003 (primul termen limită); 15.04.2004 (al doilea termen limită)
REINVITAREA FOȘTILOR BURSIERI DAAD (și respectiv a bursierilor RDG)	Proiecte de lucru sau de cercetare Durata: 1 – 3 luni Solicitățile se vor depune la Ambasada Germană pînă în: 31.12.2003 (primul termen limită); 15.04.2004 (al doilea termen limită) Este posibilă și solicitarea directă prin DAAD.

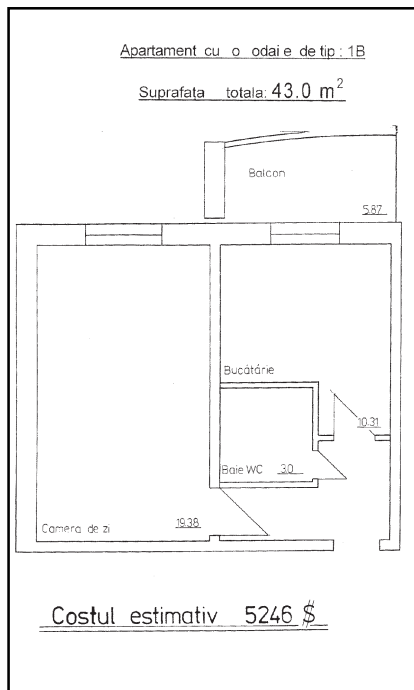
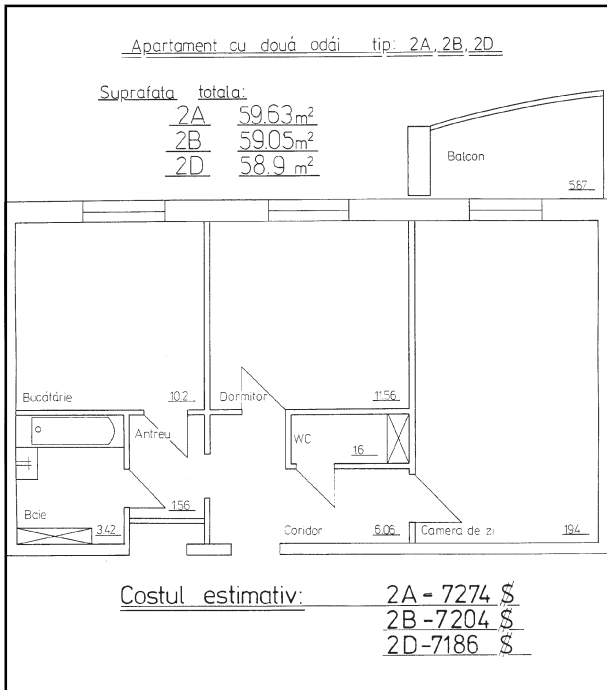
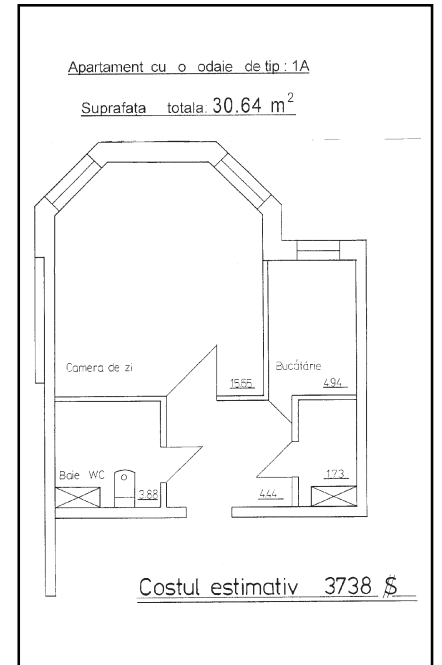
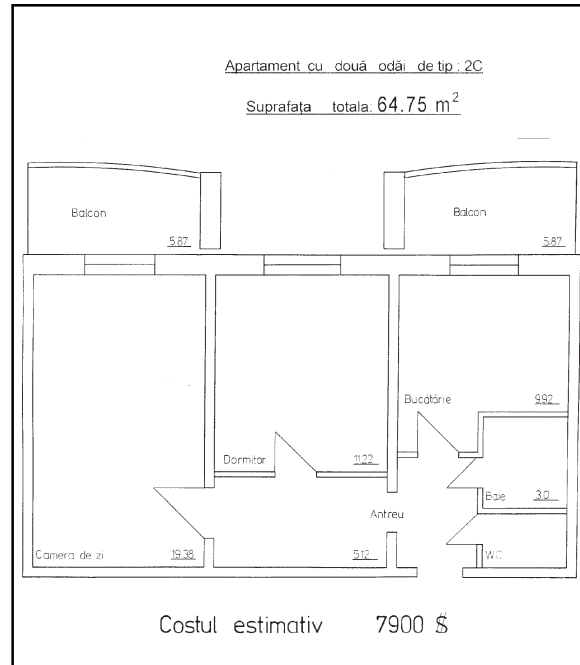
LOCUINȚE NOI PENTRU ANGAJAȚII UTM

Grație străduințelor pe care le depune rectoratul, în ultimă analiză, noi toți, angajați ai UTM, muncind cu râvnă la consolidarea universității, acum s-a făcut posibil ca să se poartă la reconstrucția blocului "A" din str. Studenților, campusul "Râșcani". Aici vor putea obține locuințe mulți dintre angajații UTM. Pentru a informa doritorii cu privire la subiectul dat, publicăm în continuare atât explicațiile Companiei "MultiSpeciConstruct", cât și planurile diferitelor variante de apartamente.

Compania "MultiSpeciConstruct" SRL a Holdingului "ChișinăuInvest" SA are o bogată experiență în reconstrucția blocurilor cu o planimetrie sporită și formarea la aceste blocuri a Asociației proprietarilor de Locuințe Privatizate (APLP). Astfel, au fost reproiectate și reconstruite blocuri de locuit din str. Alba-Iulia al Companiei de Stat "Teleradio-Moldova", căminul din str. Testemițanu al Universității de Stat de Medicină și Farmacie "N. Testemițanu", blocul locativ cu 70 de apartamente, fostul cămin din str. Petricani, 88/2 al Ministerului Afacerilor Interne etc.

Blocul "A", parte din căminul studentesc din str. Studenților, se preconizează a fi reconstruit prin adăugirea balcoanelor, schimbarea planimetriei existente etc. Blocul va avea două intrări separate de căminul studentesc și va fi dotat cu două ascensoare. La fiecare palier vor fi amplasate câte 6 apartamente. Toate apartamentele vor fi dotate cu contoare pentru apă caldă, apă rece și electricitate. Blocul va fi asigurat cu surse energetice autonome.

La reconstrucția căminului în bloc de locuințe prețul apartamentului este evaluat în \$ SUA și rămâne constant pe întreaga perioadă de construcție.

Modalitatea de plată - în rate. După achitarea primei cote, care constituie 30% din costul total al apartamentului, viitorul locatar, pe parcursul termenului de construcție, va achita lunar proporțional costul restant al apartamentului.

Termenul de construcție - 18 luni:

Garsoniera tip 1A. Costul total 3738\$. Prima cotă - 1120\$. Lunar viitorul locatar va achita pe parcursul a 18 luni câte 145\$.

Garsoniera tip 1B. Costul total 5246\$. Prima cotă - 1570\$. Lunar viitorul locatar va achita pe parcursul a 18 luni câte 204,2\$.

Apartament cu 2 odăi tip 2A. Costul total 7274\$. Prima cotă - 2180\$. Lunar viitorul locatar va achita pe parcursul a 18 luni câte 283\$.

Apartament cu 2 odăi tip 2B. Costul total 7204\$. Prima cotă - 2160\$. Lunar viitorul locatar va achita pe parcursul a 18 luni câte 280,2\$.

Apartament cu 2 odăi tip 2C. Costul total 7900\$. Prima cotă - 2370\$. Lunar viitorul locatar va achita pe parcursul a 18 luni câte 307,2\$.

Apartament cu 2 odăi tip 2D. Costul total 7186\$. Prima cotă - 2155\$. Lunar viitorul locatar va achita pe parcursul a 18 luni câte 279,5\$.

La momentul dării în exploatare a apartamentelor tot complexul de lucrări va fi efectuat cu excepția:

- invelitorii podelelor în apartamente,
- instalării ușilor dintre odăi în apartamente,
- finisării pereților și tavanului în apartamente,
- instalării mașinii de gătit cu electricitate, căzii, lavuarului și spălătorului.

Cererile se vor depune pe numele rectorului până la 7 octombrie 2003.

Întâlnirea cu administrația, conducerea sindicatului și a organizațiilor de reproiectare și construcție va avea loc pe 7.10.03, în sala de festivități, corpul I de studii, ora 15.00.

ORIENTARE INTERDISCIPLINARĂ ÎN FORMAREA INGINERULUI DE MEDIU

Degradarea echilibrului ecologic al mediului ambiant, cu toate consecințele negative pentru viața omului, a provocat pericolul dereglării echilibrului dintre natură și societate, statutul fiziologic al omului și personalitate. Aceasta pune în pericol evoluția de mai departe a speciei *Homo sapiens*, în măsura în care mediul înconjurător constituie principala forță motrice exterioară în procesul filogenetic. Cunoașterea acesteia a inițiat un șir de acțiuni sociale la diferite niveluri (național, regional, internațional, profesional etc.), scopul acestora fiind nu numai stoparea dereglării echilibrului ecologic, dar și îmbunătățirea continuă a mediului ambiant.

În Republica Moldova degradarea factorilor de mediu a depășit esențial limitele ireversibilității, ceea ce afectează într-o măsură mai mică sau mai mare echilibrul ecologic al întregului ecosistem, cu consecințe directe asupra calității vieții generației actuale și celor viitoare. În asemenea împrejurări este necesar de a implementa educația ecologică a populației la toate nivelurile de dezvoltare umană. În școala superioară educația ecologică a tineretului ar putea fi realizată prin studierea problemelor la nivel interdisciplinar. Este clar că numai pe baza cunoașterii legăturilor de funcționare a ecosistemelor naturale și a celor antropizate vom putea asigura stabilitatea și "sănătatea" naturii garanție a sănătății noastre. Cele mai stringente problemele (în de tratarea și epurarea gazelor nocive înainte de emiterea lor în atmosferă sau a apelor înainte de deversare în rețeaua de suprafață, precum și de protecția și ameliorarea solurilor, protecția faunei și florei, ocrotirea monumentelor naturii și folosirea rațională a resurselor naturale).

Începând cu anii 60 ai sec. XX, în cadrul mai multor universități ale lumii apar catedre și laboratoare științifice preocupate de elaborări în domeniul protecției mediului ambiant, precum și de procesul de instruire a tinerilor specialiști.

Deoarece problemele legate de mediu înconjurător sunt extrem de complexe, implicând cunoștințe din domeniile biologiei, chimiei, fizicii, geografiei etc., programul didactic la această specialitate constituie un demers științific de o mare complexitate în formarea inginerului de mediu, care cumulează cunoștințe din majoritatea disciplinelor fundamentale parcurse de către studenți. Astfel, programele de studiu au rolul de formare a specialiștilor în spiritul multidisciplinarității cu un grad pronunțat de complementaritate.

Ca bază metodologică a învățământului în domeniul protecției și ameliorării mediului ambiant pot servi următoarele cinci principii: primul-universul

este alcătuit din materie și reprezintă un sistem complicat de conexiuni și interrelații, în care modificarea unui sau altui component este reciproc condiționată; doi - omul și societatea sunt rezultatul evoluției materiei vii și, eventual, sunt indispensabili de natură, alcătuiind cu ea un tot întreg; trei - protecția naturii presupune aplicarea legii raporturilor și interacțiunilor existente în lumea materială; patru - schimbările din biosferă dăunătoare omului și societății în întregime sunt condiționate de lipsa sau insuficiența de măsuri ce reglează interrelațiile dintre natură și societate și nu de progresul tehnico-științific; cinci - natura influențează ritmul dezvoltării societății și nu caracterul relațiilor sociale.

Pornind de la aceste deziderate metodologice, învățământul din domeniul protecției și ameliorării mediului ambiant trebuie să ofere cunoștințe clare și științific argumentate în toate problemele de bază existente în societatea contemporană, cum ar fi: consecințele intensificării crescânde a schimbului de materie și energie dintre societate și natură, modificarea sistemului de interrelații din biosferă și braul cosmic al pământului, repercusiunile negative ale acumulării în biosferă a unor cantități considerabile de elemente și compuși chimici noi, determinativele social-economice ale comportării societății față de natură și esența responsabilității civilizației, a unor țări în parte, mai ales a celor industrial dezvoltate, de starea mediului ambiant.

Reiesind din cele menționate, planul de învățământ al studenților Universității Tehnice a Moldovei la specializarea 1870 "Inginerie și Management în Protecția Mediului" cuprinde în egală măsură o serie de discipline biologice și ingineresti: Biologia generală, Ecologia generală, Chimia ecologică, Fizica atmosferei, Depoluarea reziduurilor gazoase și protecția aerului, Chimia și microbiologia apei, Amenajări hidrotehnice și gospodăria apelor, Alimentații cu apă și canalizări, Ingineria sistemelor de producție, Mașini și mecanisme pentru construcții, Reciclarea, tratarea și depozitarea deșeurilor solide ș. a.

Prin parcurgerea disciplinelor Biologie, Ecologie, Ecologie aplicată, Fizica atmosferei, Chimie ecologică, Chimia și microbiologia apei, Igiena și sanitară etc. se poate face o imagine globală asupra a ceea ce înseamnă interdependența între materie (elemente și compuși chimici), organisme vii și factori de mediu, ceea ce constituie o mare complexitate privind interacțiunile între elementele toposferei (aer, apă, scoarța terestră), precum și relațiile acestora cu componentele biosferei. De asemenea, se pune în evidență aportul incontestabil

pe care ecologia îl poate aduce la menținerea și ameliorarea factorilor de mediu, asigurând condițiile de viață pentru generațiile prezente și viitoare.

Relațiile interdisciplinare ale ecologiei cu alte discipline se manifestă prin capitole de studii concrete. De exemplu, studiul energeticii ecologice a implicat matematizarea fenomenelor și exprimărilor legate de transformările energetice ale lanțurilor trofice etc.

Una dintre problemele cu care se confruntă în prezent procesul educațional în domeniul mediului din cadrul universităților de profil tehnic este aceea că, în timp ce aspectele științifice, tehnologice și tehnice beneficiază de o atenție din ce în ce mai sporită, spre deosebire de aspectele economice, sociale și legale privind problemele actuale ale mediului. În legătură cu aceasta, începând cu anul de învățământ 2001-2002, au fost incluse așa discipline ca Dezvoltarea durabilă, Legislația ecologică, Demografia și mediul înconjurător, Management și politica de mediu, iar pe viitor se prevede includerea în planul de învățământ și disciplinele Auditul ecologic, Economia mediului, Parazitologia generală ș. a.

Auditul ecologic constituie un mecanism nou de acțiune în realizarea practică a complexului de măsuri în domeniul ocrotirii mediului ambiant la întreprinderile industriale. Abordarea corectă a problemelor ecologice întotdeauna aduce profit economic prin înlăturarea neajunsurilor evidențiate în procesul de audit. Astfel, între ecologie și economie există evidente relații de interdependență.

Protecția mediului ambiant de factorii nefavorabili formați pe parcursul evoluției tehnico-științifice necesită anumite cheltuieli materiale, care se recuperează, în primul rând, prin sănătatea populației, ceea ce pe larg este pus în discuție în cadrul Igienii și sanitariei. Aceasta prevede instruirea referitoare la efectuarea controlului sanitar de stat asupra executării măsurilor de asanare a mediului ambiant, profilaxia maladiilor, condiționarea de influență nefavorabilă a factorilor de mediu, ingredientilor poluanți ai aerului, apei, solului. În această acțiune sunt implicate specialiști, savanți, organisme statale și guvernamentale, asociații profesionale, organisme internaționale pe profile ș. a.

Abordarea tuturor aspectelor legate de diversele subramuri ale ecologiei nu se poate face decât de pe poziții de interdisciplinaritate. Cel mai bun exemplu în acest sens ni-l dă însăși natura, unde dinamica proceselor și circuitul materiei nu implică numai aspecte biologice, chimice sau fizice, ci pe toate la un loc, alături de multe altele.

Ecologia și protecția mediului au la bază fundamentul vieții, adică energia solară, apa, aerul, solul în strânsă interdependență cu ființele vii și cu tot ce există ca activitate umană, economică, socială. Cunoașterea ciclurilor biogeochemice și perturbarea lor de fapt se adresează nu numai studenților de la profilul de ingineria mediului, dar și timp tuturor celor care au ca preocupare studiul naturii, a mediului în general.

Abordarea conceptului interdisciplinar se face la modul concret, încercând de a pune într-o relație optimă aspecte ale ecologiei, cu cele legate de industrie, agricultură, silvicultură și așezări umane. De fapt, se semnalează principalele probleme cu care se confruntă ecosistemele respective, inclusiv problemele tehnice legate de depoluare.

La prima vedere, pare paradoxal de a discuta despre un ecosistem industrial sau urban în cazul în care industria și marile așezări urbane sunt asociate cu poluarea și nu cu ecologia. Însă, întrucât este vorba de un ecosistem de pădure sau de lac, ne putem referi și la un ecosistem urban sau industrial care au în centrul lor omul și unde problemele legate de mediu sunt mult mai grave. De altfel, în literatura de specialitate (de după 1990) aceste noțiuni de ecologie urbană și industrială în țările cu tradiții, dar și cu rezultate în domeniul protecției mediului (SUA, Canada, Olanda etc.) sunt tot mai folosite. Ecologia urbană și industrială, de exemplu, este obiect de studiu obligatoriu în multe universități cu profil tehnic.

Conservarea și refacerea capitalului natural presupune o integrare în cel mai înalt grad cu politicile de urbanism și amenajare a teritoriului. Cu alte cuvinte, abordarea trebuie să fie sistemică, bazată pe studiu interdisciplinar.

Înțelegerea complexității structurii fenomenului urban presupune abordarea studiului acestuia din cele mai diverse puncte de vedere: ecologie, amenajarea teritoriului și urbanism, științe tehnice și științe ale naturii, științe social-economice și domeniul științelor umaniste. Modelarea complexă a ecosistemului urban, înțelegerea structurii și legăturilor sale de funcționare trebuie să reprezinte baza teoretică pentru managementul ariilor urbane într-o viziune orientată spre satisfacerea exigențelor dezvoltării durabile.

Iacob BUMBU,
academician al ANȘE, prof., dr. hab.,
Ion BUMBU,
academician al ANȘE, prof., dr. hab.

VACANȚĂ ESTIVALĂ – 2003

220 de colaboratori și membri ai familiilor acestora s-au odihnit în vara anului 2003 la baza de odihnă "POLITEHNIC" de pe litoralul Mării Negre din or. Zatoca. În 2002 au profitat de această ocazie 169 de angajați ai UTM.

Grație măiestriei bucătăresei-șef, dnei Marina BRAGHIȘ, și a grupei de studenți de la Facultatea Tehnologie și Management în Industria Alimentară, care și-au făcut practica de producție la cantina bazei,

Plaja de pe litoral

Grupa de studenți de la FTMA

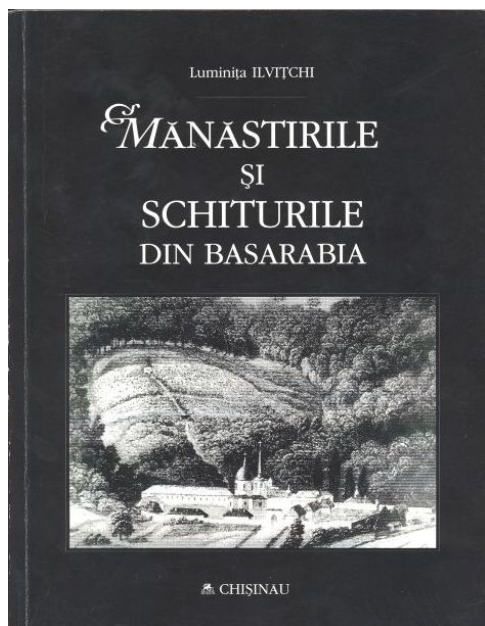
nivelul de deservire a fost apreciat de către acei care s-au odihnit vara aceasta pe litoral.

Cu suportul administrației și a comitetului sindical al UTM, 8 colaboratori s-au odihnit și s-au tratat la poalele munților Carpați, la baza de odihnă a Universității Pedagogice din Droghobici (Ucraina).

Ion POCAZNOI,
președintele comitetului sindical colaboratori al UTM

Mănăstirile și schiturile din Basarabia” carte de pionierat în arhitectura ecleziastică

Această monografie, apărută în 1999, este scrisă de **Luminița Ilvițchi**, absolventă a Facultății de Urbanism și Arhitectură, Universitatea tehnică a Moldovei (UTM). Autoarea are titlurile de conferențiar universitar, doctor în arte și la Universitatea de Organizare a Teritoriului din or.

tuturor celor 26 de complexe mănăstirești și schituri de la noi apare pentru prima dată. Pionierat!

Și pionierul este tocmai absolventa UTM – **Luminița Ilvițchi**. Odată în plus dovada cunoscutului deja dicton: “La Universitatea Tehnică se face carte!”. S-a făcut ieri, se face astăzi și se va face carte și în continuare. Pentru că s-a statornicit de acum un stil de muncă, de viață universitară. Și e foarte bine. Bine e pentru fiecare dintre absolvenții și, bine e pentru profesori, bine pentru renumele universității, bine pentru republică.

Luminița Ilvițchi a efectuat cercetări laborioase, astfel că și-a structurat și monografia pe capitole în felul următor: cap. I – “Evoluția arhitecturii ecleziastice în Moldova”; cap. II – “Stilul balcano-bizantin în arhitectura ecleziastică din Basarabia”; cap. III - “Formarea stilului arhitectural moldovenesc și caracteristicile lui”; cap. IV – “Tradiții arhitecturale populare în construcția

mănăstirilor în Basarabia”; cap. V – “Mănăstirile din Basarabia – centre de spiritualitate a culturii românești: A. Mănăstiri rupestre, B. Complexe mănăstirești, C. Schituri și mănăstiri restaurate și construite”.

Gradul înalt științific al monografiei este cifrat în adresa următoare: lucrarea este destinată arhitecților, specialiștilor în artă, istoricilor, arheologilor, lucrătorilor din domeniul culturii, teologilor, restauratorilor, studenților și tuturor celor ce manifestă interes față de cultura românească a Basarabiei.

Universitatea Tehnică semnalează cu subliniată mândrie succesul științific al absolventei sale Luminița Ilvițchi, acum profesoară la Moscova, dar, putem spune, profesoară și în Moldova, din moment ce găsește timp și forțe pentru a cerceta atât de profund aspecte culturale ale plaiului nostru și a le fixa în monografia fundamentală amintită – exemplu de dăruire pentru viitoarele generații de studenți politehniști.

Cor. “Mes. Univ.”

JUDOCANUL DRAGUNOV DE LA FIMM

S-o spunem deschis: la Facultatea de Inginerie și management în Mecanică nu e ușor să înveți. Studentul **Mihail Dragunov** deja absolveste FIMM, iar în plus poate să apere culorile republicii și, desigur, ale UTM la diferite competiții republicane și internaționale la luptele judo și sambo. Numai cât face locul IV la Campionatul Mondial la judo de la Krasnoiarsk, pe care Dragunov l-a cucerit în 2002. La sambo, în 2003, el devine campion al RM. Tot în această probă, la Campionatul Europei din orașul bulgar Albena recent el a cucerit locul III (bronz).

Mihail se pregătește acum pentru Sankt-Petersburg, unde în octombrie a.c. se va produce Campionatul Mondial la sambo.

Să-i urăm succese.

Dl **Gheorghe Baltaji**, lector superior la Catedra de Educație Fizică și conducătorul secțiilor de sambo și judo, este antrenorul lui **Mihail Dragunov** și a echipei de luptători de la UTM. Dumnealui spune că la UTM se cultivă intens această ramură sportivă și la toate universiadele noi ocupăm locuri premiante.

Cor. “Mes. Univ.”

Editor: Universitatea Tehnică din Moldova

(Tel. 32-55-01)

Reporter: Marina Romanciuc; Fotograf: Dorin Saranciuc

Informații despre UTM puteți citi și în Internet pe adresa:
www.utm.md

Tiparul: “PRAG-3” SRL
Tel. 22-96-96
com. 1357 tir. 1000 ex.

Moscova predă cursul “Istoria universală a arhitecturii”.

Despre mănăstirile și schiturile de pe teritoriul Republicii Moldova au scris mulți jurnaliști, arheologi etc. Dar numai un aspect anumit intră în vizor. Însă o descriere științific-arhitecturală și istorică cu cercetările respective în plan general asupra